

Fjölsmiðja

– valáfangi á unglíngastigi

Nýsköpun í námsumhverfinu

Lokaskýrsla til Sprotasjóðs

Verkefni styrkt af Sprotasjóði grunnskóla

Grunnskóli Grindavíkur 2011-2012

Verkefnastjórar: Benný Ósk Harðardóttir

Pálmi Hafþór Ingólfsson

Markmið verkefnisins

Markmiðið var að styðja við nemendur á þann hátt að þeir öðluðust styrkan grunn í verk- og listgreinum og væru þannig undir það búnir að fara í framhaldsnám á því sviði eða búnir að öðlast færni til að takast á við þessa mikilvægu þætti í framtíðinni. Einnig var lagt mikið upp úr mannlegum samskiptum og að samveran í kennslustundum væri afslöppuð og heimilisleg. Þá var lögð áhersla á skipulögð vinnubrögð og að allir öryggisþættir í verknáminu væru í lagi.

Fjölsmiðjan var valkostur fyrir nemendur sem:

- Vildu öðlast jákvætt viðhorf til list- og verknáms.
- Vildu tengja skólagöngu sína við þátttöku í atvinnulífi og þá aðallega á verklega sviðinu.
- Vildu auka stórlega vægi verklegra námsgreina.
- Vildu leggja stund á nám í litlum hópi þar sem sérstök áhersla var lögð á umburðarlyndi og virðingu.

Eitt af markmiðum Fjölsmiðjunnar er að kynna þá starfsemi sem þar fer fram.

Leiðir sem valdar voru til að ná markmiði

Kennslaáferðir í fjölsmiðjunni miðuðust við að nám átti sér stað við raunaðstæður og þannig var dregið úr bóklegu námi. Hluti af náminu voru vettvangsferðir og fyrirlestrar um málefni sem nýttust nemendum í verkþáttum og daglegu lífi. Mikið var lagt uppúr því að samstarfið væri gott milli leiðbeinenda og nemenda. Hlustað var á væntingar nemandans og tekið mið af getustigi hans. Slagorð fjölsmiðjunnar er; enginn getur allt en allir geta eitthvað.

Hugmyndafræði fjölsmiðjunnar mótaðist að miklu leiti af fjölgreindarkenningu Gardners. Samkvæmt kenningu Gardners eru margar greindir og allar vega þær jafn þungt og fjölsmiðjan byggir á, að allir hafa sterka hlið sem finna má innan þessara greinda. Unnið var að jákvæðri atferlismótun, virðingu fyrir margbreytileika mannanna sem leiðir til fjölbreyttra námsáferða. Dregið var úr óæskilegri hegðun með því að þjálfa félagsfærni og gefa jákvæðri hegðun gaum með markvissum hætti.

Í Fjölsmiðju var rík áhersla lögð á:

- Stundvísi og góðar mætingar.
- Virka þátttöku og vilja til að prófa nýja hluti.
- Að hjálpa nemendum að gera hugmyndir sínar raunhæfar og að veruleika.

Reynt var að styðja við nemendur á þann hátt að þeir fengju að prófa að vinna með ýmis konar efnivið. Hugmyndavinna og skapandi þáttur list- og verkgreina skipaði stóran sess í náminu. Markvisst var unnið að því að hjálfa nemendum í að móta eigin hugmyndir og að láta þær verða að fullbúnu verki. Mikið var lagt upp úr mannlegum samskiptum og að samveran í kennslustundum væri afslöppuð og heimilisleg. Þá var lögð áhersla á skipulögð vinnubrögð og að alls öryggis væri gætt.

Námið í Fjölsmiðjunni fór að mestu leyti fram í gömlu húsnæði skólans, útistofu. Stofan skiptist í tvennt, verkstæði og eldhús öðrum megin og smiðja hinum megin. Í smiðjunni er fyrst og fremst unnið að málmsmíðiverkefnum en á verkstæðinu er unnið með leður, skartgripagerð, mósaík, silfursmíði, nýtt búið til úr notuðu, eldhússtörf og í byrjun vetrar var unnið að því að betrubæta húsnæðið.

Fjölsmiðjan er nokkuð vel búin áhöldum og verkfærum sem gerir mögulegt að bjóða upp á fjölbreytt úrval verklegra verkefna. Hluti námsins fór fram í vettvangsferðum og heimsóknum til fyrirtækja og stofnana til að kynna sér starfsemi þeirra. Nokkrir gestakennarar komu í heimsókn. Nýsköpunarkeppni grunnskóla var kynnt fyrir nemendum á netinu og skráðar voru nokkrar hugmyndir til leiks. Stuðst var við netmiðla í hugmyndavinnu og til að skoða myndbönd um aðferðir til að gera hitt og þetta.

Tveir eldri borgarar/ömmur hjálpuðu til í eldhúsi við bakstur og önnur verkefni og lögðu sitt að mörkum við að skapa notalegt andrúmsloft og persónulega nærveru.

Menn mættu mjög einbeittir til leiks í haust og voru þrír nemendur sem mættu í fyrsta tíma með þá hugmynd að búa til körfuboltahring sem gæti verið úti. Við þetta verkefni var fenginn gestakennari sem reyndist mjög vel. Allir voru áhugasamir um að komast í smiðjuvinnu sumir luku ákveðnu verki, aðrir gerðu prufur og lærðu ákveðna verkþætti.

Í desember fengum við Viktoríu Róbertsdóttur kennara í heimsókn og kynnti hún tálgun. Það sló í gegn hjá ákveðnum hópi nemenda sem framleiddu smjörhnífa í jólagjafir.

Í desember voru tímarnir rólegir og afslappaðir. Búnir voru til sprittkertastjaka og í síðasta tíma fyrir jól var jólabingó með verðlaunum. Það fannst nemendum mjög skemmtilegt.

Í janúar hófst vinna við innilistaverk úr mósafki og útilistaverk úr málmi sem var afhjúpað í menningarviku Grindavíkur í mars.

Farið var í heimsókn til Vignis í Krosstré sem er með verkstæði hér í Grindavík. Vignir hannar listmuni úr viði.

Í febrúar var farið í vettvangsferð í Duus hús í Reykjanesbæ. Þar var sýning Aðalheiðar Eysteinsdóttur, Á bóndadag, skoðuð. Nemendum fannst þetta stórkostlegt og var ferðin nokkurs konar kveikja að verkefni fyrir Fjölsmiðjuna.

Haraldur Gunnarson skartgripahönnuður kom í apríl til að kenna réttu handtökin í skartgripagerð.

Farið var með 5 nemendur sem hafa mikinn tónlistaráhuga í heimsókn í hljóðverið Geimstein í Reykjanesbæ í apríl þar sem móttökurnar voru hreint út sagt frábærar. Þar tók Baldur, sonur Rúnars Júl, á móti okkur.

Í tengslum við úrslitakeppnina í körfubolta komu erlendu leikmennirnir í Grindavíkurliðinu í heimsókn og ræddu málin.

Kennarar í Fjölsmiðjunni voru duglegir að sækja námskeið, þ.á.m. í skartgripagerð, í endurvinnslu á alls kyns efniviði, í silfursmíði, í munsturgeti, í málun og teikningu.

Frávik miðað við áætlun verkefnsins

Hugmynd okkar um viðgerðarverkstæði féll ekki í kramið hjá nemendum en hins vegar fannst þeim spennandi að taka raftæki í sundur og skoða. Einnig var stefnt að því að nemendur fengju tækifæri til að búa til heimasíðu fyrir Fjölsmiðjuna sem átti að sýna vinnu þeirra og verk og tengja heimasíðuna við Grunnskólann og heimasíðu bæjarins, svo að fólk gæti séð hvað færi fram í Fjölsmiðjunni þar. Hins vegar vorum við dugleg að setja inn fréttatilkynningar og myndir á heimasíðu skólans og heimasíðu Grindavíkur. Eins var umfjöllun um Fjölsmiðjuna í Járngerði, fréttariti Grindavíkur.

Skráning í hugmyndabanka hefði mátt vera markvissari og sýnilegri nemendum.

Vel tókst til við að fá ömmu til okkar með annan hópinn en við gátum ekki fest neinn ákveðinn eldri borgara hinn daginn. Hins vegar fengum við nokkrar skemmtilegar heimsóknir

Helstu hindranir sem komu upp við vinnu verkefnisins

Þar sem stofan skiptist í tvennt og ákveðin nemendafjöldi rúmast sitt hvorum megin var það hindrun í byrjun þar sem eftirsóknin var mikil í smiðjuna og urðu nemendur fyrir vonbrigðum að ekki kæmust allir fyrir í einu. Tveir hópar voru í Fjölsmiðjunni og teljum við annan hópinn hafa verið á mjög óhentugum tíma, þ.e. kl. 15:00 á miðvikudögum sem gerði það að verkum að einstaka nemandi var oft á tíðum þreyttur og svangur. Í einstaka tilfalli var erfitt að ná í sérfræðinga á ýmsum sviðum til að leiðbeina okkur.

Helsti ávinningur af vinnu við verkefnið

Segja má að rauði þráðurinn í starfinu í vetur hafi verið að byggja upp sjálfstraust, skapa og virkja áhuga nemenda á list- og verkgreinum ásamt því að leita lausna um hvernig á að bregðast við ýmis konar verkefnum sem til falla. Internetið er uppspretta margra góðra hugmynda og hægt er að kynna sér ótrúlegustu hluti á netinu. Í hugmyndavinnu sinni voru nemendur duglegir að skoða sniðugar heimasíður, bæði erlendar og innlendar.

Við teljum að við höfum unnið mjög gott verk í þessari vinnu í Grunnskóla Grindavíkur í ár. Veturinn hefur verið lærdómsríkur, bæði fyrir nemendur og kennara. Margir hafa sýnt algjörlega nýja hlið á sér í Fjölsmiðjunni og unnið stóra sigra hjá okkur sem skilar sér í ánægðari nemendahóp. Við teljum að með þessari vinnu höfum við komið til móts við ákveðinn nemendahóp í skólanum sem fundu sig ekki í bóklegu námi.

Mat og niðurstaða verkefnisins

Við erum sannfærð um að verkefnið skilaði því markmiði sem lagt var upp með í byrjun. Jákvæð umfjöllun og kynning á verkefninu skilaði sér í greinilegum áhuga meðal nemenda. Það má sjá á fjölda nemenda sem hefur valið Fjölsmiðju fyrir skólaárið 2012-2013. Við finnum fyrir miklum áhuga í skólasamfélaginu bæði innanbæjar sem utan. Þegar hefur verið óskað eftir kynningu á starfinu frá fagaðilum og skólum. Fjölsmiðjan verður áfram val á unglíngastigi þó með breytt sniði þar sem hægt er að velja á milli þess að vera í Fjölsmiðju hálf ár og heilt ár.

Áætlun um kynningu á afrakstri verkefnisins og helstu niðurstöðum

Til stendur að kynna verkefnið enn frekar í nóvember á ráðstefnu og einnig hefur verið óskað eftir kynningu á starfinu eins og áður hefur komið fram.

Til að verkefnið geti haldið áfram og þróast er mikilvægt að bæjaryfirvöld haldi áfram að styðja við það með auknu fjármagni. Slíkt verkefni kallar á töluvert meira fjármagn en bóklegt nám. Einnig er framlag eldri borgara og gestakennara ómetanlegt.

Benný Ósk Harðardóttir

Pálmi Hafþór Ingólfsson